

Latweefchu Awises.

52. gaddagahjums.

No. 12.

Trefchdeenâ, 21. Merz (2. April).

1873.

Redakteera adreffe: Paster Salranowicz Luttringen, pr. Frauenburg, Kurland.
Erfpeditsija Besthorn & (Reyher) grabmatu bobde Jelgawâ.

Habitajis: Wisjaunatahs finnas. Datschadas finnas. Generalis G. von Saks. Antons un Madlene. Preefch Zubdu miffiones. Sluddinafchanas.

Wisjaunatahs finnas.

Berline. Japanas suhtitee aifreisojufchi us Pechterburgu. Wahzijas keifars us Pechterburgu isbrauts 23. (11.) April.

Spanijas jaunahs brihwalfs walidiba reds deewsgan bailu un breefmu deenas. Tautas weeteefu fapulze irr atkasta un kamehr jauni runnas wihri buhs iswehleti, pasahwiga komiffione eezelta walidiba par palihgu eefch walidifchanas leetahm. Gesh armijas nekahrtibas un nepaklawifbas wairojajs, ta ka zittos pullos wirfneekem bija jabehg lai fawu dshwibu warretu no saldteem isglahbt. Sinnams ka tahda mohde Karlistu dumpiteeku apspeschana gandrihs nemas ne-eet us preefchu un ka, jefchu gan pa weetahm no walidibneekem fakauti, tomehr tulihbt atkal laffahs pullos un fahb no jauna fawus pohsta darbus strahdaht. Nau brihnumis, ka us tahda ugguns wehmeja kalna labpraht neweena ministerija negribb walididama ilgi fehdeht, un ta taggad ihfa laikâ jau zetturta ministerija tafahs no amata atlahptees. Spanijas suhtihb Parisê arri no fchi fawa amata atluhdsees. Wahzijas walidiba faweem Spanija dshwodameem pawalstneekem par drohshibu, kara fuggus us turreni suhtijuf.

Dinburgâ daugawas leddus jau fahzis eet. Pee Nihgas leddus jau til schwafes palizzis, ka polizeja aiflegufi pahre to eet.

R. S—z.

No Pechterburgas. Widfemes zeen. gubernators von Wrangell 11. Merz keifara preefcha bijis. Arri Kursemmes zeen. gubernatora f. v. Lilienfeld te irr atbrauzis. — Durd, ka ar gaidamo Wahzu keifaru buhschoht lihds nahkt us Pechterburgu arri Bismarfs un Moltke generalis. — Tai kara leeta pret Rihwu raksta, ka tahs 3 kara spehka nodaklas no Drenburgas, Kaukasijas un Turkestanes jau irr noriketas; ta pirma jau Merza widdu fapulzejahs pee Embas; wiffas 3 nodaklas Maija eefahkuma buhs pee paschas Rihwas rohbeschahm un ees tad eefcha un ar kara warre peelaufshs Rihwas kanu, lai schis atswabbina faguhstus Kreewus, beids laupihbt un muffinaht Kreewu pawalstneekus un dohd atbidu us tahm nosuhtitahm grabmatahm.

Franzichi dshwo wehl weena lihgsniba par to zerribu, ka nu drihs buhs atswabbinati no Wahzu kara spehka. Bet fahb jau nu atkal runnaht no atmaksachanas. Pa laimi farsch maksfa dauds naudas un tahs til drihs nebuhs atleefamas. Tomehr kara spehka eerikte tohp no jauna pahrtaksta, pehz Bruhschu mustura, ar armiju un militfchahm. Gribb fatafihbt 144 lahjeneeku pullus un 70 jahj. v. (Pruhfscheem irr 148 jahj. p. un 93 jahj. p.). Tilkhds Wahzi ruddeni buhs ahra, tad gribb fcho tautas fapulzi ismihbt pret jaunu, kas tad lai ihfi fpreesch, lahda walidiba lai irr Franzija. Tad nu ees atkal wiffadi. — Appalfch teefas liktais mar-

schals Bafehns (deht Mezes) gan bes lahdas fohdibas zauri klubs. To no dumpineekem fadaufito Wandom stabbu Parisê grih nu atkal zelt augfcha un fehдинаht atkal wirfu pirmo Napoleonu keifara mundeera.

Berline. Tautas namis wifus tohs 4 basnij-politikas jaunohs likkumus peerehmis nemsees datschas brihwnedelas; fungu namis nu spreedihb un schem likkumeem warbuht zels peelikkumus, ta tad wehl reis nahktu fpreeschana; ja zaur peelikkumeem taptu redsams, ka us ewang. lutteru puffi netohp nekahda pahridarifchana zelta, tad walidifchana jo weeglaki nahktohs fawu rohbeschu fargahbt, ja pahwestneeki bes waijadshbas to aifteek. Bet lihds schim abbas basnizas mas par teem likkumeem warr preezatees.

No Turkijas. Betleme bij starpibas starp Greeku un Rohmas kattoku basnijfungeem deht jauneem preefchfarrameem auteem preefch Betlemes fwehtahs allas, muhsu Pestitaja peedfimschanas weetiras. Rohmas kattoki wezzo weeta bij jaunus ar latiniflu rakstu usfahruschi. Strihdei bij jabeidshas ar to, ka Turku sultans pawehleja no fawas puffes taifht jaunus preefchfarramus, kas lai wiffem weenadi kalpo.

S.

Datschadas finnas.

No eefchfemnehm.

Pee tahs deffetinu naudas uslikfchanas, ka Nord. Pr. raksta, irr tahs gubernas 11 fchkirras dallitas, lahda katra semme un semmes wehrtiba. Pee tahm abbahm augstafajahm klaffehm irr peedallitas 11 deenwidus gubernas, ar fawu lohti augligo melno semmi, un schim 11 irr peefklaitita klahbt arri Kursemme, kaut gan Kursemme gull stipri us seemeleem un winnas semmes gabbalus newarr wis faukt zaur zaurim par augligeem. Kursemme irr jamaksa 11 kap. no deffetinas, til purwi un nederrigumi te nau deffetinu flaita eelikti; no teem 11 kap. irr 8 preefch walshs prestandeem un 3 kap. preefch gubernu prestandeem. Kursemmes zeeminu gubernu Kau-na maksfa til 6 kap. un Witebskas gub. til 1 kap. no deffetinas. Kad nu arri newarr leegt, ka zaur kahrtigu semmes apstrahdafchahu un ruhpihu dshwi Kursemme irr stipri preefcha aifgahjusti zittahm gubernahm, tad tomehr schihb kahrtibas usturs arri nenakhahs til weegli un maksfa deefgan naudas. Dauds gruntineeki nau wis fawus grunts gabbalus, muifchas un mahjas jau ismaksafufchi, bet irr us parahdu pirkufchi, zeredami, ka firdigi ruhpedamees to wiffu spehs ismaksafht. Kad pehz teem kredit beedribas rukkeem luhko un flattahs us to semmes wehrtibu — no fabriekem un zittadas peinas jau arri bes tam tohp patentes un akzises maksfatas — tad reds, ka no tahm 183 dsintmuifchahm deffet. nauda

13	muischas	malka	1—2	prozentēs	no	eenahfch.
46	"	"	2—3	"	"	"
50	"	"	3—4	"	"	"
32	"	"	4—5	"	"	"
15	"	"	5—6	"	"	"
9	"	"	6—7	"	"	"
5	"	"	7—8	"	"	"
3	"	"	8—9	"	"	"
1	"	"	10—11	"	"	"
4	"	"	11—12	"	"	"
2	"	"	13—14	"	"	"
1	"	"	15	"	"	"
1	"	"	20	"	"	"

Schis smaggums tad arri irr ar luhgſchanahm pehz weeglinafchanas augſtakās weetās preekſchā zeltis un irr zerrams, ka ar laiku weeglinafchana iſnahſ.

Par **Saldus** meeſta preekſchſtahwu irr iſwehlehts un no Kurſ. gub. waldifchanas apſtiprinahſ kaufmannis Julius Hellmann.

Pee **Kuldigas** leddus Wentē jau 14. Merz bij tif nedrohſch, ka kaudis pa dalkai tif wehl kahjahm, pa dalkai jau ar laiwu pahri nahza. Nu fahkahs atkal tas laiks, fur wiſſi jo firſnigi wehlahs, kad jaunais tilts driht nahktu gattaws.

Tilta darbi tohp jau wiſſi eegrohſiti zekā. Kahdi 200 ſmalki apzirſti atminu klutſchi, kas preekſch dauds gaddeem par dahrgu naudu bij eegahdati preekſch uſdohmata Wentes kanata un pehz tappa par puſrubli gabbalā iſuhtrupeti, irr taggad atkal gohda nahktuſchi un par 2¹/₂ rubl. gabbalā nopirkti preekſch tilta buhwes. S.

No **Kandawas** puſſes 6. Merz. Ap ſeemas ſwehtkeem gulleja muhſu puſſē dauds behrnu maſſalas, taggad atkal brehz ar zaureem wehdereem, garro kahſu, iſſittumeem galwā un dſeedſereem kaſlā. Seema bij knappa un nepaſtahwiga, tē bija, tē atkal iſbija. Kad bij zil neſiſ ſneega ſaſnidſis, tad ar ſteigſchanu ween brauza malkā, ſchaggarōs un zittās waijadſibās. It ſliktā laikā, kad ne fur newarreja braukt, tad bij ſirga lohpi-neem lungu deenas, bet tad atkal, nedelahm ſunnu deenas. Schehl bij to redſeht, zil dauds reiſ nabaga loh-pini papliktā zekā tappa mohziti un bendeti. Aplahta-jōs krohna un muiſchneeku meſchōs zirta bruſſas, ſlih-perus, gan arri ohſolus preekſch wahſchu traufkeem. Buhtu ſaimneekem labba pekua ar peewefchanu lihſ Abawu bijuſi, bet gan maſ warr pee tam peetift, jo paſcheem dauds brauſſchanu.

Rihgas Latw. beedriba irr noſpreeduſi, ar augſtas waldifchanas atlaufchanu ſchinni waſſarā Rihgā iſrihkoht wiſpahrigus Latweefchu dſeedaſchanaſ ſwehtku s.

Ta nodohmā nemta leeta irr tif jauka un iſ paſchu latweefchu ſirdihm iſdihguſi, ka tai newaijaga nekahdu uſſlubbinaſchanaſ wahrdū un zerram, ka ta ſinna beedrohs tohs kohrus pa wiſſu Latwiju, ka atkal ſchis gohda darbs warretu tapt iſdarrihts par gohdu wiſſai latweefchu tautai.

Rehwel. aw. par to behdigu notiffumu pee Sahmu fallas kraſteem 8. Februar, par to 10. Nr. rakſitjahm, neſs wehl tahlatas ſinnas, kā ar teem uſ leddus palikkuſcheem tahlati gahjis. Ta plohte, uſ kurras tee 5 zilweki un 19 ſirgi bijuſchi, newarrejuſi ilgi atſtahweht pretti wilaeem un wehtrai, bij plihſuſi, weſumi bij wiſſi juhras dibbenā ſagahjuſchi un arri 3 no zilwekeem lihſ noſlihkuſchi, ſtarp teem 2 brahſi, kas ſakehrufchees juhras kappā krittufchi. 2 bij uſ maſakas plohtes palikkuſchi un tappa no wehja ahtri dſihtu uſ deenwiddeem, winneem pakkaſ nahkuſi plohte ar daſcheem ſirgeem, kas ſchurp turp mihdijuſchi, kamehr eeflihkuſchi juhrā. Tee 2 nu irr braukufchi uſ ſawa behdu plohſtina, kas arween pa gabbalinam nodruppis, beſ ehdeena un nahwes iſbailēs, kamehr nahkuſchi pret Sallazes kraſtnalli, kahdas 75 werſtes deenwiddu no Behrnawas. Ta zerriba, tur peektuht pee kraſta, tappa winneem atkal feſtdeen zaur to panemta, ka wehſch atſittahs uſ ohtru puſſi un dſinna atkal leddus plohtu juhrā atpakkaſ, pa brihdi pahſchlihras widdū puſchu un nu bij abbi zeeteji iſſchiri un peldeja katrs ſawu zekū. Weens no winneem A. Kreimans arween tahlahk eedams, nahza pret Berpeles kraſteem. Plohte palikka arween maſaka, beidsiht tif wehl 2 aſſis garra un 1 platta, tā ka katru azzumirkli wilai warreja noſkaloht. Wiſſu to feſtdeen wiſch uſ zekkeem apmettees turejahs un feſtdeenas waſſarā, kad jau tumſch mettahs, tikka peedſihts pee Saulep kraſta. Kaſchoſs tam bij pee leddus peekallis un tam bij ſtuhri ja-atgreesch. Sanem-dams wiſſus ſpehkus wiſch iſrahpoja mallā un ſwehtdeenas riht to 11. Febr. Saulepes pag. wezzakais to uſnehma un tur atradda tif mihtu un prahtigu aplohpſchanu, ka palikka dſihws, 16. Febr. warreja dohtees uſ ſawahm mahjahm. Kur ohtrōs palizzis, par to nau nekahdas ſinnas, jadohma, ka irr noſlihziſ, jo bijis no badda nomohzihts un beſ ſpehka palizzis.

Dr. Schweinfurta k., weens no Rihgas dehleem, kas trihs gaddus Widdus-Afrika bijis un preekſch ſawas gudribas wiſſadas ſinnas tur krahjis, tahs lihſ ſchim nepaſiſtamas ſenunes un tautas iſſtaigadams un iſluhkdams, nahkoſchā laikā 5 walldōs iſdohs grahmatu par ſcho ſawu zekū.

Behterburga. Juhras miniſterija irr nodohmā nehmuſi Kreemijas juhrās buhwet dauds jaunu bahku, un kā runna, gan no tſchugguna, kas iſnahktu lehtaki, ne kā tahs atminu buhwes.

— 1. Merz irr braukſchanai atwehrtā ta jauna dſelſzekka linija no Berdiſchewas lihſ Kriwino (145 werſtes) uſ Kijew-Breſtas zekā.

— Tohp par to gudrohis, ka warretu wiſſu dſelſzekku buhwes buhſchanu pa wiſſam zittadi grohſiht. Negribb uſ preekſchu ſcho leetu nodoht priwat lauſchu rohkās, bet waldifchana patti gribb wiſſas liniju iſſwehſchanaſ, buhwes iſſluddinaſchanaſ un akziju iſdallifchanaſ paturrecht ſawās rohkās.

— Behterburgā ſchinnis deenas mirris weens adwokats A., kas pehrn pee apdrohſchinaſchanaſ beedribahm bij ſawu dſihwibu eepirziſ par 95 tuhſt. rubl. Nu beedri-

bahm fchi leela summa irr ja-ismakfa. Bet pirms makfa, gribbeja us to smalkako pahreezinatēes, waj irr pateefi pats no fewis mirris un waj nau zits nahwē grubdis. Un kà siano dakteri effoht atradduschi, mirruscho ismeklejoht, nahwigas sahles winna wehderà, tà ka nu leeta wehl stahw tahlakà ismekleschanà.

Wojkresenstas pilsehtinà (Mast. gub.) fwehtdeen to 25. Febr. no rihta, kur patlabban laudis us basnizu gahjuschi, parabdijeēs usflikdis traks wilks un dauds zilweku fakohdis, ihpafchi 7 lohiti stipri.

No **Rihwas** pusses rakfa, ka turrenes waldineeks (lans) ko spehdams sawu galwas pilsehtu raugoht pret Kreemu karrapekhu stiprinaht, gar Rihwas mubreem effoht waktstohrni buhweti un kahdi 60 leele gabbali noschdinati. Ap pilsehtu eet 2 kahrtigi mubri, 9 pehdas angsti, ar 12 wahrteem. Ahrejee mubri fneedschoht pee 6 werstes garruma, tà tad jadohma, ka pilsehtà arri buhs labbi leels eedshwotaju skaitis.

Kaukasija 18. Janwar Schemakas tumumà irr 3 stipras semmes fatrizzeschanas bijuschas, kas laudis stipri isbeedejuschas, bet leelaka nelaipe nau noiffluā. S.

No ahrsemehm.

La **Schweizē** eedeggufees basniz sribde wehl nemas netafahs us apdsichanu. Kà Soloturnà un Genfà, tà nu arri Bernà ta sribde starp laizigu waldischanu un kattotu biskapeem arween wairahf laudis aismem.

Taggad 97 kattolu mahzitaji irr nodewufchi rakstu pee Bernas waldischanas teefas, kurrà ar bahrgeem wahrdeem spreesch par waldischanas isdarrischanu un apfohlahs klaufight til ween Lachat biskapam, weenalga ka waldischana to no amata atzehlusi. pahwestis ween spehjoht biskapu doht un nemt. Waldischana irr wisseem 97 preesterem noleegusi tahlakati amatu west, un dewufi wehl apdohmaschanas laiku; no ohtras pusses atkal eefaulusi 3 saldatu pulkus, ka netruhthu palihdsibas, kad jukka par leelu rastohs. 97 preesterus nu gan newarrehis til weegli is winnu weetahm iszelt, ja schee paschi neraudsihs pretti nahkt, ka islikhschana warr notikt; to arri tahs draudses nezeetihs un waldischana paliktu gan appafsch rohka.

Franzija. Djerš labpraht gribbetu pahwesta partijai pa prahtam isfikt un tomehr nefareebt Italias waldibai. Tur irr deesgan ko apdohmaht. Nesen bij pee Italias weetneeka dsimshanas deena, kur wissi angstmanai kohpà bij. Arri Djeru gaidija. Pahwestneeki atkal gluhneja, waj tad Franzijas galwa pateefi eefchoht apzeemoht ta kehnina weetneeku, kas pahwestu Mohmà turr apzeetinatū. Pa laimi raddahs Djeram stipras eefnas un winna dakteris aisleedsa to deenu isbraukt. Tà tad neweenam nebij jafareebj.

— **Frantschu** waldiba, gribbedama draudsihu prahtu pret jauno mahsu, Spanijas brihwwalsti rahdiht, irr stipri noleegusi, karrà eerohtschus kaut no Franzijas west us Spaniju, jo lihds schim karlisti wissu tahdu prezzi no Franzijas dabuja; tapat irr atjaunojuschi to pawehli no isg. gadda, ka prinzim Karlos nau brihw ilgati Franzija usturretees. No tam tad reds, ka Karlos gan wehl ne-

mas nau sawu kahju Spanija eefpehris; un arri tas tad gan nau nemas teefa, ko laudis sahka melst, ka Karlos nemas wairs ne-effoht dsihws, effoht jau pehn weenà kauschanà krittis, bet winna partija to turroht fluffu, lai darbs pawektohs us preekschu, tad warretu Karlos brahlis waldibu usnemt. Spanijas brihwwalstneeki kà nau tà nau wehl us weenprahtibu dabujami, leels pulks gribb fabeedrotu brihwwalsti, prohti tà, kà gandrahs katra gubernà lai irr brihwwalsts preeksch few un wissas tad leelà draudsihà. Bet tà jau tad nemas ne-ees.

Englante. Relaika keisara Napoleona kustama mantiba irr no Englantes teefahm usnemta un us 120 tuhft. mahrz. sterl. (800,000 rubl.) notakseereta. Ta wissa preefriht keisara atraitnet; jaunais prinzis til effoht to keisara krohni dabujis. Prinzis 16. Merz tohp 17 gaddu wezs un pehz Frantschu liffumeem tad eestahj pilndis gaddos.

— **Englantes** brihwiska ministerija (ar Gladston k.) gan skohlas leetà pee parlamenta iskritta zauri un gribbeja jau no amateem atteiktees, bet kad nu weziska partija nekerr pehz walstsaireem, jo reds ka tai truhft balsu wairuma un newarrehis drohfschi stahweht, tad ta patti wezza ministerija irr usnehmufees nofrattihst to dabutu treezeenu un waldihst wehl us preekschu.

No **Spanijas** wehl nedstid it neko jauku. Karlisti strahda wehl tapat dselzeflus ar wisseem brauzejeem pohstà grubsdami un zeemus dedsinadami. Waldischana atkal wehl arweenu rahdahs til isjukkusi un nespehzigà, ka nabagi pawalstneeki dsihwo weenàs bailēs un behdās. Taggadeja tautas sapulze gan schkirsees un gribb tad liff fasaukt jaunu sapulzi, kas lai nodibina Spanijas waldibu. Nabaga semmei wehl gruhtas deenas preekschà.

— **Spanijas** agr. kehniasch nu irr pahbrauzis Italià un nesihs to wahrdu Aostas herzogs. Senats gribb preeksch winna namma usturra, kà agrahf, atkal liff ismakfahst tohs 400,000 frankus ifgaddus. S.

Generalis G. von Saks.

Kreemu warrenais karrà waddons pret Tsherkeseem.

Lassitaji ar preeku lassija daschadas sinas par duhschigeem karrà darbeem, ko flawenee Wahzu generati beidsamà leelajà karrà isdarrijuschi. Zerru, ka tee jo mihsli dsirdehs gabbalus is kahda jo flawena Kreemu generaka karrà dsihwes, kas weens no kurssemes dehleem buhdams gaddus atpaktat Kaukasija isdarrija darbus, kas winna wahrdu fedsa ar gohdu un flawu pascha Kunga un Keisara azzis un palikka daudsinahs tillab pee wisseem winna eenaidneekem, kà pascha karrà spehka. Kur firbigos Kreemu karrà waddonus peeminn, tur tohp arri winna wahrds minnehts tillab winna dsimtenē, kà wissà leelà Kreemu walsti. Tas irr tas ar dauds leelahm gohda sihmehm puschkotais generaleitnants G. von Saks.

Kuldigas aprinki irr winna jauka dsimtmuischa Schkehde, jauka zaur dabbas glihtumu, jauka zaur zilweku rohlahm, kas te ruhpiגי dabbas skaitumus wairojuschas. Kam gaddahs Schkehdes pilli buht un kahdu

stundixu tur aismaddiht, tam nepeemiristami paleel tee brihtiat, lo te waddija pee weefu mihlotaja firmgalwja generaka, kas te schinni pilli sawas wezzuma deenas wadda un is sawas bagatas pagahjibas drihs weenu drihs ohtru ne-aismiristamu notikkumu isnemdams un ar sawu weiflu wallodu runna eewihdams darra, ka tahs lohpa buhshanas stundixas til mihlas. Nau mans nodohms, te fastahdiht weena lohpa, lo no winna pascha muttes dsirdejis, tohs swarrigus brihshus, kas laistabs drihs breefmu notikkumos drihs mihliga isstatta; to sawa laika darrihs zitta rohka. Bet nuyat lassidams, lo par winna dsihwi kahds no winna lihdskarrotajeem rakita Behterb. illustr. amise, gribbu is tahs gabbalinus isnemt preeksch Latw. aw. lassitajeem. Generalis v. Saks 1833. gadda bij wehl par palkawneeku un winnam usdewa to komandu par Batalpashinas apriaki Kubanas linija Kaukasija. Schinni apgabbala dsihwoja leelais pulks no Tscherkessu kalna laudihm, kas nebij Kreewijai wehl padewshoes, bet sawu eenaidigu prahthu bes mitteshanas rahdija, drihs deena drihs nakti usbrukdami us Kreeweem un Kreewu draungeem. Turrenes wirskomandeeris generalis Belamitow, pasihdams sawu wissai drohshu un tizzigu palkawneeku v. Saks, usdewa schim minneto apgabbali fargabt ar 3 kasaku regimentehm, tam atwehledams, lai pats pehz sawas labbas simaschanas tur darra, kas darrams, bes kahdas tahlakas peeprassichanas. Sawu schtabkohrteli Saks nehmas Newinnomiskas stanzija. Tee zeetokfni, tur laudis dsihwoja un lo winsch atradda, bij pihti schohgi, pilditi ar semmehm, starpzaurumi bij pamesti, un us stubreem batterijas; no schihm weetahm tee eedshwotaji til tad, kad kasaki papreekschu bij apjahjuschi wissapkahnt un redsejuschi, ka meschi, uppes un fehles, tur warreja isjacht zauri, bij wiss fluffu; tad til laudis usdrohshinajahs eet ahrpufs zeetokfna pee lauka darbeem, jeb dsiht lohpus gannos. Dsihwoja weenas bailes, jo katru azzumirkli warreja is mescheem lihst un zaur uppehm isjacht eenaidneeku pulki, kas til us to dohmaja un gluhneja, ka warretu zittu lohpus laupihnt un paschus laudis apfaut. Isluhki stahweja us wissahm pussehnt islitti, ta ka warreja tuhda sinu dabuht, til lihds lo mannija tuwojamees. Un tad nu til fahkabs bailes un behdas un raises pa wissahm stanzijahm. Tahdu nebuschanu preekscha atradams, palkawneeks Saks apnehmas to leetu zittadi greeft. Winsch apjahja pats wissu sawu apriaki, ismekleja tahs pahreimamabs weetas uppes (Laba un Urupa), fapulzeja tad wissus wirsneekus un teem fazzija: Manni kungi, us weenu leetu mums wisseem te irr jadsennabs, it nekad negaidisim kamehr eenaidneeki peenahf pee mums flahnt un muhsejeem flahdi darra, bet til lo pamannisim winnus tuwojamees, tad es buhshu pats tuhda winneem pretti un Zuh ar mon. Un to Zums faktu, lo es peeprassu, tam buhs us to smalkako tapt isdarritam. Nu winsch likka dauds mescha zekus aishlohdshht, lai masahf wakte wajadsetu, tad nostahdija il pa gabbalam sinas dewejus un beidsiht lihds ar fewi nemdams kahds 800 kasakus jahja pahri par Kubanas uppi isluhsoht, ta isstatabs pascha ohtra pussi,

tur dsihwoja tahs kalna kauschu tautas, kas stahweja ar Kreeweem naida. To pamannija drihs wissi eenaidneeku Tscherkessi un isfa laika tee bij wissi kahjas, ka warretu usbrukt jaunajam Kreewu karta waddonim; bet tahda, kahds Saks, gan wehl nebij redsejuschi, tam bij weenalga, kad arri desmittahrtihgs eenaidneeku pulks winnam pretti stahjabs. winsch tuhda scho pirmo reis dewa kasakeem sawas pawehles un ta wehtra Kreewi tad jahja eenaidneekem wirsa, ta ka tee isshkaiditi fahbega meschs un tur patwehri meljeja. Schi pirma lainiga kauschanabs nebij wis tamdeht swarriga, ka kahdi 100 eenaidneeki bij ar kasaku pikkeem nodurti, bet tapehz, ka nu wisseem kasaku pulkeem raddabs sawada drohshiba, winni redseja, ka nau wis jabihstabs eenaidneeku staitis, kamehr winnu mannigais komandeeris winnus wedd; turprettim atkal Tscherkessi mannija, ka nu irr laiks pagallam eet wehl pahri us ohtru pussi uppes un Kreewus mekht; jo tee nahf paschi til tuwu, ka bailes. Utpakat nahsoht Saks ar wissu pulku tappa ar leelu gohdibu fakenents no draugu tautahm, wissur swannija ar pulksteueem, neffa fahli un maisi pretti un sweizinja flaweno uswarretaju.

Gepasinnees ar winpus Kubanas apgabbalu winsch nu dewa sawas pawehleschanas wisseem rohbeschu fargeem, ta ka waktis un reserwas bij pa mallu mallahm, ja eenaidneeks usdrohshinatohs nahkt, ka tad winsch tohp fagrahtis, un wajahnt lihds tohp isbeigts. Ta $\frac{1}{2}$ gadda laika Saks bij kalneeschus atraddinajis nahkt muhsu apgabbalos un til lihds tur kahda weeta winni bij usdohmajuschu til fapulzetees un famestees us weenu rohku, tad to paschu deen isluhki atnessa Saffam to sinu un naktswiddu winsch dewabs ar sawu pulku teem pats wirsa un fakahwa tohs til breefmigi, ka teem prahts us to mas wairs neffabs. Wisseem laudihm fahkabs pawissam zittada dsihwe, jo warreja katrs meera un drohshiba sawus laukus strahdaht, lohpus gannihnt un darbu darriht. Bet Saks lohti ismannihgs buhdams sinaja drihs dabuht paschus eenaidneeku gabbalos few pakluffus draugus, kas winnam wissu pastanoja, lo labbu tur dohma, waj darra. Ta tad notikka, ka jau 1833. g. wissi kalneeschu ka: Rabardinzi, Besslenewzi, Bogowzi, kas dsihwoja lihds pat Labas uppei, luhda palkawneekam, lai tohs peenemm sawa waldiba, jo gribboht tam padohstees. Ta arri notikka. 1835. g. Saks tikka no Keisara zelts par wissas Kubanas linijas wirskomandeeri un nu pahrezehla sawu kohrteli us Protshnislof. Winnam nu bij padohsts dauds leelabs karta spehks, warreja to fahkt par wesselu armiju. Zaur sawu drohshu un mannigu karta wechanu winsch panahza, ka weena kalneeschu tauta pehz ohtras tappa pahwarreta un padewabs waj meera derribas derreja waj pahmahza us eerahditahm weetahm dsihwoht. Til weens leels spehzihgs prettineeks kitta winnam azzis. Das bij Zerukajewzu firsts Schembulat Bolotokows, kas preeksch azzihm rahdijabs ta Kreewu draugs, bet aish mugguras darrija wissadus naidigus darbus. Winsch bij lohti gudrs, drohshu karrotajis un eedaudsinahs ta lohti warrens pa wissu to pussi. Winsch

Baffemitscham bij padeweës un par to bij winnam atwehlehtë paturreht fawu firſta wahrdu un gohdu, turklaht wehl arri ta leeta, ka winſch warreja iſdoht paſſes ar fawu ſehgeli apſehgeletas preeſch wiſſeem zeklineekeem, kaſ darrifchanas gribbeja nahlt Kreewu apgabbalös un andeles weetas. Ta leeta winnam atneſſa dauds cenahſchanas un gohda ne ween pee wiſſeem kalneefcheem, bet arri paſchi Kreewu wirſneeki rahdija winnam leelu gohdinaſchanu, ta ka winſch zaur to bij par dauds lepne palizis. Winſch peepraſſijahs, ka wiſſi Kreewu wirſneeki tam gohda mundeerös lai nahlt pretti un tatschu aif mugguras dewa atwehleſchanu, ka winna laudis lihds farroja ar zitteem pret Kreeweem. Bet nu ar Saffa atpahſchanu leeta greeſahs zittä zeklä. Winſch apnehmahs Bolotokowam parahdiht, ka ar Kreeweem nau wis jajahko. Bol. arri ſinnaja, ka eekſch Saffa tam irr raddees pretrineeks, ar kurreu newarrehs ilgi iſtikt; gudres buhdams winſch gribbeja raudſiht to dabuht fawös tihllos un iſſikdamees lohli mihlthgäs winſch ſteidſahs ſuhthiht pee Saffa, lai tam ſtano. kurreu deenu warretu winnu apmekleht. Norunnatä laikä B. ar wiſſeem faweem pawaddoneem, eekſch ſpibdoſcheem mundeereem un eerohſcheem dewahs uf Saffa kohrteli; jo tuwahlt nahja, jo wairahlt brihnijahs, ka nebij nei kahdu gohda wahrtn, nei ſagaiditaju. Sais bij apnehmees winnam rahdiht, ka winſch winna azzis nau nemaj wairahlt kaſ, ka kates zits. Firſts pee Saffa durwihm peenahzis jo duſmihgäs metta fawas azzis rinkf, gaididams waj Sais nenahts jel durwis winnam pretti, bet nefa, wiſs bij kluffu, neweena dwehſele redſama. Pa brihdi iſnahja weens no ſullaineem, tulkf, un luhdſa lai firſts nahloht eekſchä un drufzin uſgaidoht. Pehz 1/4 ſtundas iſnahja Sais iſ fahnu durwihm, newis mundeerä, bet ihfös mahju ſwahrlös gehrbts un pallannijees ſanehma firſtu pee rohkaſ un uf to fazzija: „Lohli preezajohs eepaſihtees ar tahdu firſtu, ko wiſſi gohda; es ſinnu ka Zuhſ dauds paſpehjeet par kalneefcheem, tapehz zerru, ka Zuhſ no wiſſas firde man palihdſigi buhſeet, ka iſbeidsam muhſu Kunga un Keifara prettineekus.“ Brihtinu apkludams un firſtam zeeti azzis raudſidamees tad wehl fazzija: „bet ar noſtumſchanu man Zums jafakka, ka eſnu daudſkahr redſejis ſtarp eenaidneekeem arri pulkus no Zuhſjeem. Kä tas warr buht?“ Nu luhdſa apſehſtees. Firſts norija ſchohs ruhktus wahrduſ un tik to ſpehja iſteikt pretti: ka lihds ſchim ne-effoht wis pelnijiſ, ka winnu par ne-uttizamu noſauzoht. Nunnaja wehl par ſcho to un ſchthrahſ driht. Sais pawaddija weefu lihds treppehm, newis gohdinadams, bet gribbedams lai arri firſta pawaddoni redſ, ka winnu lunga preeſchä ſtahw praſtös mahju ſwahrlös. Firſts gabbalinu pajahjis fazzija uf fawejeem: Redſu, ka abbi te newarram buht, waj winſch waj es, bet weenam irr jakriht. Schohs wahrduſ tuh-dal paſitnoja Saffam firſta brahla dehlſ, kaſ dſthwoja eenaidä un labprahlt pehz firſta gohda tihloja. Tiflihdſ ka ta ſinna par firſta uſnemſchanu pee Saffa iſpau dahs pa kalnu laudihm, te daudſi ſahka no winna atmeeſtes un padohſtees Saffam. Schembulats attal, faut gan

bij ſwehrejis uſtizzibu Kreeweem, apnehmahs lauft ſawu wahrdu, pakluſſu bruannoht ſawejuſ, ſameſtees uf weenu rohku ar zitteem un tad uſbrukt Kreeweem, nogallinaht wiſſupirms Saffu un tad behgt tahlaki kalnös eekſchä. Jau bij wiſſas fawas dahrgahs leetas pakluſſu uf paglabbaſchanu noſuhthijis kalnös pee dſillakeem Kreewu eenaidneekeem. Tif lihds Sais to dabuja ſinnaht, te pulzinu lihds nehmiſ pa ſahnu zekkeem nemannohts nojahja lihds tai weetai, fur firſta leetas un dahrgumi bij, un peepeſchi turrenes laudihm nahli uſbrukdamſ, iſdeſnaja tohs uf wiſſahm puſſehm un tahs ſelta un ſudraba mantibaſ panehmufchi jahja mahjäs un nelittahs neko probtam. Firſts to iſdſirdis ſuhthija pee Saffa un luhdſa fawas montas, lai tahs tam iſdohd. Sais rakſtija arabiklä wallodä firſtam grahmatu atpaktat, kurrä fazzija: „Brihnohs par Zuhſu ſullaina wahrdeem, jo to nemuſſcham negribbu tizzeht, ka tahds gohdajams un Kreeweem uſtizzams firſts ka Zuhſ, ees ſawus dahrgumus uſtizzeht laudihm, kaſ muhſu eenaidneeki. Tas newarr buht taifniba; bet ja zaur kahdu gaddijumu leetas fur nonahkufchaſ, tad man jafakka, ka winnas pehz karra rektſes peederr tam pulkam, kaſ tahs karrä nehma un newarru teem to atraut.“ Par to ſaduſmojees firſts nehma 500 jahjejuſ un gribbeja jahrt pee Saffa, wehl reiſ praſſiht pehz ſawahm leetahm un tad, ja nedohs, nodurt Saffu, lehlt ſirgös un tad behgt kalnös. Arri zittas tautas bij pakluſſu uf dumpi uſweddinatas. Sais dabuja dſirdeht, ka firſts nahlt ar karra ſpehku un redſedams, ka Kreewu ſtanzija tai brihdi nebij nezif karra ſpehka pee rohkaſ, fawä pahrlöku drohſchä prahtä uſdohmaja ko pretti iſdarriht. Wiſſupirms noſkrehja pee generala Weljaminowa un tam wiſſu ſmalli iſlilla preeſchä, kahds pehrkonſ par Kreewu galwahm ſaweekahs, ka ja ſchis darbs eenaidneekeem iſdohdahs, tad wiſs tas apgabbals attriht un warr no jauna ſahkt karru weſt, fur jau bij iſbeigtſ. Generalis tam atbildeja, lai darra, ko pats par labbu eekſakta, bet to tam uſdewa, lai gahda, ka firſts neteef paſcham Saffam klaht. Paſtarpam firſts bij jau peenahzis pee Kubanas kraſta un tur kraſtmallē lehgeri apmettis, ſuhthija grahmatu pee Saffa, kurrä bahrgi peepraſſija fawas leetas. Sais gribbedams wehl daſchäs ſtundas laikä dabuht, ka warr daudſi maſ wairahlt ſawu ſpehku ſawillkt kohpä, darrija ta: Winſch pawehleja iſſchaut leelo gabhalu no fawas ſtanzijas, ta ka lohde ſwilpodama aiſgahja pahrt firſta lehgera galwahm, kaſ netahlu winpus uppes kraſtä bij. Tad Sais ſehda ſirgä un tik weenu kaſaku un 1 tulkli lihds nemdams iſjahja ſehkli zaur Kubanu un jahja negaidihts paſcha firſta lehgera widdü eekſchä. Firſts patlabban bij turrejis ar faweem wirſneekeem norunnu, ka uſbrukt Saffam un nu Sais bij pats un pawiſſam ne-apſargahts winnu widdü. Firſts neſinnaja ko darriht, iſlezza pretti un palihdſeja no ſirga noſahpt. Sais ar duſmigu waigu praſſija, uf grahmatu rahdidams: Waj ſchi grahmata irr no tejenes nahluſi? Firſts atbildeja ka effoht gan. Nu Sais jo duſmihgäs iſſikdamees fazzija: ka Zuhſ uſdrohſchinatees no man ko peepraſſiht, waj neſinneet, ka tik warreht ko luhgt? Firſts

libds ar faweem wirfneekem zaur Saffa drohſchibu it ka fabaideti ſahka iſrunnas mekleht, ka ſchee ne-effoht wiſ zittadi ka til luhguſchi, un ja grahmatâ wahrdi rupjaki ſkannoht, tad ta effoht ta tultka un rakſtitaja waina, lai tapehz peedohdoht. Nu bij Safs ar meeru, un waigs tam tappa it miſhligſ, pafehdahs un ſahka miſhligi kâ weefſis runnaht, bet winna ſpulgodamas azzis gahja weenumehr riuki, ka reds wiſſu kaſ noteek. Wiſch redſeja, ka it pa brihtinu peenahza pee firſta weens un ohtrs un tam auſis patſchukſteja: Waj nau laiks taggad jau Saffu uſ weetas nodurt, bet firſts attrattija ar galwu. Safs atkal nelikkahs ne prohtus un $\frac{1}{4}$ ſtundu tur pabijis, atſweizinajahs, ſehda ſirgâ un fazzija: „Riht agri es tewi gaidiſchu pee few zeemâ.“ Zahja ar faweem 2 ſullaineeem Kubanâ eekſhâ. Un wiſſi firſta laudis zaur tahdu nedſir-detu drohſchibu, tur eenaidneeku waddons weens patſ ar duſnigu gihmi nahſ winnu lehgeri eekſhâ, bij tâ pahre-wareſti, ka wiſſi lehza ſirgôs un urrah kleezdami jahja Saffam zaur uppi libdſi, winnu gohdam pawaddidami. Saffa laudis to trohtſni dſirdedami, dohmaja, ka nu gan winnu waddons buhs nokauts, bet redſeja drihs, ka wiſch ſweiks un mundes pahrajahja. Nu til atmohdahs firſts it ka no meega; winnu praſſija, kapehz nau lizzis Saffu uſ weetas nodurt; wiſch atbildeja, ka bijis bail, Safs effoht gudris, winnam buhſchoht fargi tuwumâ bijuſchi, jo zittadi wiſch tahdu beſ ſinuas drohſchibu nebuhtohht rahdijis; tâ arri effoht labbaki, jo nu warreſchoht ee-eet winna kohrteli, tur winnu nokaut, ſawu mantu iſnemt un wiſſu zeetokſni uſ reiſi iſpoſtſiht. Oh-trâ rihtâ firſts nu ar kahdu pulzinau jahja uſ Saffa kohrteli un gribbeja wehl reiſ ar labbu gihmi ſawas mantas raudſiht iſdabuht un bij norunnajis, kad ne-iſdohſees, tad nahſs un nems wiſſu pulku un tad Saffa nahwe irr noſpreeſta. Safs ſanehna weeſu it ſmaliki, pazeenaja to ar tehju un ſaldumeem, bet til libds ta runna nahza uſ tahm mantahm, te abbu wahrdi drihs tappa ſkahrbi un firſts zehlahs augſcham un ardeewu! teikdams fazzija: Tad es gribbu pee generata W. jaht un tew ſaffu, riht agri buhſchu te ar faweem laudihm un tu man dohſi zekka grahmatu pee generata W. Kahpa ſirgôs un jahja prohjam. Bij jau ſakrehſlis, zekſch medda zaur meſchinu. Te it peepeſchi eerihbejahs ſlints ſchahweens un firſts noſchauts wehlahs no ſirga. Wiſſi pawaddoni iſtrauzeti ſakampa libki un ko ween warredami dewahs uſ lehgeri un no turrenes atkal wiſſi prohjam. Tai paſchâ brihdi iſlehza kaſaks iſ meſcha beesuma un laida lehſſchus uſ Saffa kohrteli to behdigu ſinnu pahrneſt, ka winnam gaddijees noſchaut firſtu Bolotokowu. Firſta weetâ eeſtahja nu winna brahta dehlſ, taſ dſihwoja atkal pilnâ meerâ ar Kreeweem.

(Uſ preeſſchu beigumſ.)

Antonſ un Madleena.

„Iſchetru nedelu ſtarpâ waijag kahſas noturreht!“ iſſauza weenteefigais kohku kuptſchis, wiſſus apkamp-dams un wiſſeem rohku purrinadams. Madleenai es puhru dohſchu un mannam augim, Antonam, es ſchki-

koju winna tehwa mahjinâs, ko liſſu biſchkin uſpuzzeht. Tai nu tee jauni laudis ſinnahs, kâ winni iſteek; diſcha pille winneem tur newaid; bet kaſ leek Antonam tahdam ſtuhrgalwim buht; wiſch gan warreja labbaki dabuht; bet wiſch zittadi negribbeja; lai tam nu noteek, kâ patſ kahrojis!“

Patlabban wezzais feenas pullſtens apſitta 9 un baſ-nizâ eeſwannija deewakalpoſchanu. „Nu, behrni, eeſim Deema nammâ,“ fazzija Greetens un panehna zepuri no wadiſcha un dſeeſnu grahmatu no plaukta — eeſim Deewam pateikt par wiſſu winna ſchehlaſtibu.“

Sirſnigakas pateikſchanas ſen Tortawas baſnizâ nebij Deewam atneſtas, ka ſchodeen no Antona un Madleenas. — Bet Tortawneekôs ta ſinna ahtri, kâ ſibbens, bij iſpauduſees, ka Kalnina Antonſ pahrnahzis ar pilneem ſchirſteem naudas un mantas no ſweſchuma, un ka wiſch pehz Greetena meitas prezzejis.

Kad baſnizlaudis nu eeraudſija Greetenu un winna Madleenu un Antonu un Meiri baſnizâ ee-eijam, tad wairs nebij ko ſchaubitees: ta prezzeſchana un tee nau-das ſchirſti bija tihra nedſirdeta pateeſiba! Mahzitajs tai deenâ teiza ſpreddiki dauds kurlahm auſihm! — —

Tahs iſchetras nedelas preeſſch Antona un Madleenas kahſahm bij Tortawneekem un Appeneekem ne-meerigas nedelas. Katrâs mahjâs un katrâ kroggâ, uſ dru-wu un uſ leelzeka zittu wallodu nedſirdeja, ka no Antona un Madleenas. Kad diwi zilweki kohpâ ſtahweja, tur warreja drohſchi fazziht, ka tee no ſchi jauna bruhts pahra runna. Dauds Tortawneeki gahja uſ Uppes zeemu un Upp' zeemneeki uſ Tortawu ſpeegohht, arrig nedabuhs ſinnaht, waj Madleena ne-effoht lepna palikkufe, waj Greetens muſſchu pirzees, zil Antonam iſhti naudas effoht, un tur wiſch to glabbajoht un tâ jo prohjam. Ka Antonſ ſawas nelaikeſ mahtes mahjinâs ar faweem tuhſtoſcheem mahjoſchoht, to laudis newarreja iſpraſt, tapat to ne, ka Greetens, kam bija tahds bagats ſnohts, wehl arween par aitu gannu palikka, un Inzis gahja, kâ libds ſchim, par deenas algu ſtrahdaht. Wiſſs palikka pa wezzam. Til ween ar Madleenu rahdijahs zittadi, Winnas bahli waigi ſahka atkal pa ohtr' reiſ ſeedeht, un winnas azzis ſpiiggukoja ſawadâ preekâ, kad winna ſawus audeklus, jautru dſeeſminu trallinadama, ſchuma. Pawakkarôs winna ar Antonu paſtaigaja pahrdruwahn un plawahn; — tâ rahdijahs, ka winni newarreja beigt, weens ohtram iſſtahſiht no ſawas pagahjuſchas dſihwes.

Seepju Behters pahr wiſſu tahdu ne-iſdibbinajamu brihnumu tihri nowahjeja; wiſſs winna gohds, jaunibas paſtahſiht, ſahka pohſtâ eet. Wan wiſch atkal peeglaudahs ſtuhmannim Steppinam, gan wiſch landſijahs un apdanzoja wezzo Meira fungu, gan wiſch ſkrihwerim ſilla wirſu, lai tam ſklaidru pateeſibu no Antona nahkamas dſihwes pateiktu; bet wiſſs welti; neweens neka ſtaſſija. Skrihweris til ween fazzija: Beh-ter, es nedrihſſtu daudſinaht; bet to teizu: notiks leetas, ko ne dohmaht nedohmajat — bet paſchi peedſihwoſit! — zitta neka! —“

Antons ar Madleenu bij laimigi, kà ween zilweki, tik smaggi pahrbauditi, pee fasneegta gallamehka stahwedami warr laimigi buht. Tomehr weena leeta tohs wehl noskumdinaja: winnu labdarritajs, wezzais Meiris, leedsahs winnu kashàs atnahkt. Gan wunfch Antona mahtes mahjiru tà koschi bij lizzis pahrbuhweht un uspuzecht, gan wunfch Antonam wehl naidu preefch pirma eefahkuma dahwinaja; bet pats winna kashàs nahkt, wunfch bij aisleedsees.

„Es tew lahnu darricht pehz tawa prahta,“ tà wunfch fazzija, „bet nu lau j atkal nolikt pehz manna prahta; pee tam tomehr paliksim labbi draugi kohpà!“ tà wunfch atgainajahs, kad Antons to fawàs laulibàs un kashàs luhdofa. Ohtra leeta jaunajeem arri pee firds kehrahs, prohti: kad tehws, Greetens, zeeti pee tam palikka, ir turpmahkt wehl Tortawà par zeema aitugannu kalpoht. Wunfch teiza, ka ne-eefchoht jaunajeem, faweeem behrneem, ka weltehdis ruhmi aishnemt, effoht arridsan wehl par jauns flinkumà nomestees, warroht wehl palikt fawà semmà amatà. Antons un Madleena jabpraht to buhtu nehmuishi pee fewim, winna wez-

zuma deenas atweeglinaht; bet nefo darricht; teepals jau gan bij wezzais Greetens.

(Uf preefchu wehl.)

Preefch Jubdu missiones
pee mannim irr eemalfati:

No	Baldohnes dr.	4	rbt.
"	Lohmes dr.	6	"
"	Engures, Dfirzeemas un Mehfu ragga dr.	7	"
"	Dohbeles (Wahz. dr.)	6	"
"	Wilnas pilfesta dr.	20	"
"	Lipaiku dr.	3	"
"	Saulas dr.	10	"
"	Kuldigas Wahz. dr.	25	"
"	Kuldigas Latw. dr.	7	"
"	Dohrbes dr. (deenw.)	17	"
"	Aprikkas dr.	7	"
"	Kendas dr.	5	"
"	Wezz- un Jaun-Saules dr.	6	"
"	Salgales dr.	10	"

Th. Kupffer,

Zelgawas Wahzu mahzitajs.

Sludinafchanas.

Bauklas pagasta teefa usajina wiffus parahdneekus un parahdu dewejus tabs nomiruschas Zerrauktes Burwisfchu mahju fainneeta mahtes **Greete Burwisfche**, ka tee ar fawahm parahdu weedohfchanahm un weemellefchanahm wiswehskti libds **19. April 1873** pee schis pagasta teefas weedohdabs, ar to weefohdinafchanu, ka wiffi tee, kas minneta iflehgafchanas terminat nebuhs weemeldejufchees, ar fawahm praffifchanahm taps araiditi un parahdu flehpeji pehz likkumeem strabpeli. 3

Bauklas teef. nammà, 8. Merz 1873.
(Nr. 97.) Preefchfehbd.: Ribbe.
Scrihw.: Loewfer.

Bauklas pagasta teefa usajina wiffus parahdneekus un parahdu dewejus ta nomiruscha Piltomuischas Bundsche mahju fainneeta **Jacob Sahbal**, ka tee ar fawahm parahdu weedohfchanahm un weemellefchanahm wiswehskti libds **19. April 1873** pee schis pagasta teefas weedohdabs, ar to weefohdinafchanu, ka wiffi tee, kas minneta iflehgafchanas terminat nebuhs weemeldejufchees, ar fawahm praffifchanahm taps araiditi un parahdu flehpeji pehz likkumeem strabpeli. 3

Bauklas teef. nammà, 1. Merz 1873.
(Nr. 82.) Preefchfehbd.: Ribbe.
Scrihw.: Loewfer.

No Kalnamuischas pagasta teefas, Dohbeles aprinkti, wiffi tee, kam kabbas taifnas weepreffifchanas pee tabs atstahs mantas ta wee Kalnamuischas weederiga nomiruscha **Judrik Baar** buhtu. Teef usajinat, fawas praffifchanas **diwi wehneschu laika**, no arapfchà minnetas deenas, fche usdoht, jo wehslahf neweens wairs neklus klaufhts. Tapat arri wiffem teem, turri tam nomiruscham **Judrik Baar** to parahdu buhtu palikfuchti, teef weefohdinahts, tohs parahdus eefsch augfchà minneta laika fche weerahbt, zittabi tee kas tohs nosleht grilbehs, pehz likkumeem klus strabpeli. 3

Kalnamuischas teef. nammà, 3. Merz 1873.
(Nr. 32.) Preefchfehbd.: F. Briqderi.
Scrihw.: R. Bergmann.

Wilzes muishà tohy labbi
fehklas kartuppeli
pahrdohiti. 1

To **13. April 1873** pusdeena taps Dohbeles wahz mahzitaja muishà 100 mehri rudju un 50 mehri meechu magafinas labbibas zaur pahrfoblitfchanu abtruw pahrdohiti. 3
Dohb. wahz mahz. pag. waldifch. 10. Merz 1873.
(Nr. 15.) Pag. wezzak.: L. Frenberg.
Scrihw.: Brulm.

Ar augfkatu teefu atwehleschanu taps no froha Behramuischas (Dohbeles aprinkti) pagasta magafinas 600 mehri rudju, majakas wakas, **26. April f. g.** Behramuischà uf wairahfoblitfchanu pahrdohiti. 3
Behramuischas teef. nammà, 13. Merz 1873.
(Nr. 100.) Pag. wezz.: A. Schwan.
Scrihw.: C. Reichmann.

27. Merz f. g. taps wee Jirds Pedwahles pagasta waldifchanas, Taisu aprinkti, no magafinas 200 mehri rudju un 200 mehri meechu eefsch majahm dakahm uf wairahfoblitfchanu pahrdohiti, kas zaur fcho tohy finnam darrichts. 1
Fr. Pedwahle, 7. Merz 1873.
(Nr. 22.) Pag. wezzak.: F. Sibte.
(S. W.) Pag. scrihw.: C. Blumberg.

No Zemlawas pagasta waldifchanas zaur fchu par finnu, ka obradeen **3. April** no Zemlawas magafinas zaur wairahfoblitfchanu 686 mehri rudju, 430 mehri meechu un 107 mehri ausu tirs pahrdohiti. Kà pahrdohfchana notiks, par to warehs finnu dabuht iffoblitfchanas deena. 1
Grendfu teef. nammà, 20. Febr. 1873. (Nr. 112.)

Wifsaugfkatu oystiprinatas Kurjenines uggunse androhifchinafchanas beedribas direkzija darra zaur fcho faweeem beedribas lohjekleem finnamu. Ka 1. Merz noturretà generalapuzè irr nospreests: par teem trim gaddeem, no Jurgeem 1873 libds 1876 Jurgu deenai to androhifchinafchanas eemalfu ar 50 kap. fudr. wa-augstinaht par ik tuhktobfch rubk. fudr. no androhifchinafchanas summas; bet tas, kas tad wehl peetruchtu, zaur pehz-ifdalfifchanu ja-eedabu. 2

Zelgawà, 8. Merz 1873.
Direktoris: P. Drachenfels.
Sekreteris: A. Penz.

No Raudittes-Wehterwaldes pagasta waldifchanas, Dohbeles aprinkti, teef finnam darrichts, ka pagasta waldifchanas fa-eefchana turpmahkt, newis wairs weefdeenas, kà libds schim, bet no 1. Merz f. g. itkatu **1. un 15. mehnescha deenu**, ja taunis deenas fwehdeena, kad deenu pehz tam, Dohbeles teefas nammà, noturretas tirs un todeht galwas naudas jeb zittas kashas maffafchanas un waffes pahrmatnifchanas tik tais deenas ween klus weenetas un idarritah; kas zittas deenas nahks, tas wa walti itagabs. To laf itatirs, kam derr sinnaht, eeewbro!

Turllahf wehl wiffas pagasta waldifchanas, muishas un zilfchias polizejas tohy usajinat as un latoni luhgias, tohs Raudittes-Wehterwaldes pagasta lohjeklus fawà teefas weederumà, bes galwas naudas grabmatnias ufahdofchanas par aismalfatahm froha un pagasta nodohfchanahm un galwas labbibas atbehtfchanahm, nemas peeturrecht, jo turpmahkt to deht nefahds rakfis wairs nau gaidams. Itkatu 15. meh. deen. buhs Raudittes magafinas flehts, preefch galwas labbibas behrejem, wakà. 1

Dohbelè, 23. Februar 1873.
(Nr. 33.) Pag. wezzak.: F. S. Bergfeldt.
(S. W.) Str. ralhigs: Allmann.

No Reweles pagasta waldifchanas tohy finnam darrichts, ka no Reweles magafinas 200 mehri rudju, 200 mehri meechu un 100 mehri ausu **28. Merz 1873** uf wairahfoblitfchanu tirs pahrdohiti. Kà pahrdohfchana notiks, par to warehs finnu dabuht iffoblitfchanas deena. 1

Reweles pagasta waldifchanà, 5. Merz 1873.
(Nr. 23.) Pag. wezz.: D. Kallewit.
Pag. ffr.: Rojenthal.

6. Merz irr Tittelmentes fudmallu frohgh weens fardanfchimmela firgs, 8 gaddus weze, ar baltu blefft weerè, 75 rubl. wehrtis — **nosfagts**. Kas wee fchi firga atdabuschanas weepallhdfehsh, dabuhs labbu wategibas algu no 2

Bölgert Tittelmentè.

Stalgenè

wee Zelgawas, wee Leelupps, irr 50 kuhraweetas labbas semmes pahrdohdanas. 1

Par sīnu.

No Jelgavas draudies koptīšanas īpašā komissijā tappa cēvēlēti: nabaga koptīji Schlegel un Kosolowsky k. un mahjiti Seefemann un Schulz k. un schein udbohis ismekleht stabdes leclumu, kas teem 9. Februār Waltera mīschelē nodēgguscheem bija zehlees, un tabs pee draudieskoptīšanas eemalfatas mīschelē dabwanas schein vohz atraitas wajadības isballit. Sawu uderumu īpēdijū, komissija Jelgavas draudiesm īstāich taggad tabdu rehkinuma nolīschana:

Bes labbas teefas audeku, drehju un weschu, ko vohz wajadības isballija, komissija staldru ngadu cēvēhmust:

1) no Jelgavas abbahm Triadības draudiesm	132 rubl.	45 kap.
2) " " Zahra draudies	27 " "	40 " "
3) " " latweeschu pilschia draudies	51 " "	40 " "
4) " " " lauku draudies	8 " "	1 " "
5) zaur Gwey I. eemalfati	10 " "	45 " "

pawissam . 229 rubl. 71 kap.

Schīhs dabwanas nabza par labbu 31 nodēgguscheem (narp schein 17 behrneem), kuru koptū schāde aprehkinata us 1178 rubl.

Pezh īpēkēlas wajadības nauda tappa isballita:

1) Flefferim W. ar familiju	50 rubl.	— kap.
2) juhrmannu Schw.	40 " "	— " "
3) darbawibra M. familijal	40 " "	— " "
4) masjuhrmannim B. ar familiju	35 " "	— " "
5) atraitnei J. ar familiju	30 " "	— " "
6) atraitnei P. Madawei	10 " "	— " "
7) fohlenam G.	5 " "	— " "
8) atraitnei R. ar familiju (kas us sawu peeder. pag. afsghaja)	4 " "	50 " "
9) atraitnei B. zskanandu us mahjāhm	3 " "	50 " "

pawissam . 218 rubl. — kap.

See pezh pabeigtas isballīschanas wehl eemalfachee 11 rubl. 71 kap. draudies koptīšanas kaffe par naudu un maīst eemalfati, kas preefch komissijas eezelchānas nodēgguscheem no draudies koptīšanas bija isballita.

Jelgawā, 14. Merz 1873.

Schlegel. Kosolowsky. Seefemann. R. Schulz.

Krušas apdrohščinaschānas beedribas preefchstahwes īfluddīnāschana.

Pezh krusēmēes krušas apdrohščinaschānas beedribas rehku nodohschānas sīnādm par 1872/73. gadu, — īfluddīnātas gubenas awīšes Janwara mehnesi Nr. 7, — ir ītkai īf tabm par to tēf schu gadu fanemtahm apdrohščinaschānas naudas eemalfatm 50 prog. ween no tabs zaur krušū nolīschāns stāhdes warretas atībbīnātas tītr, tabehz vohz 1872. gada īdohu līklumu § 2 un pezh nesen noturētās generalpaulzes tabda pat fureeduma — wehl 1/3 prog., kas īr: tīkpat leela apdrohščinaschānas naudas eemalfata, kā tā jau aīsmalfata — no wīšēem beedribas lohžēēm 4 nedēu laikā, — rehkināhts no schīhs īfluddīnāschānas deenas, — pee beedribas agentu k. jeb pee dīrekcijas wāschas Jelgawā jāsattībbīna. Teel luhgīs — dīrīf eemalfat, ka lal teem apschābdeem īo dīrīfahf atībbīnāschāna warretu pafneegt.

Breefchstahwe.

Weena labba meita ar labbahm parādīschānahm warr par mōhderi weetu dabuht Wīskalmīschā pee Jelgawā, tamdeht turpat pee mīschas waldīschānas javeetēzāhs.

Rabbi dīhstōschas līnu-, tīmōteja- un kōnēpju-schīklas, kā arri lehzas un sīrāns pēedāhwa preefch schīklas par teem lehtakeem tīrgeem tā materījal andeēsmēera

M. Michelfohn,
zītreif G. Kroustamm,
Jelgawā, kattofu eelā Nr. 38.

Krohna Wīrzawas Wīddus-Rūtēhnu fainneeka puīschēem īr 8. Merz pulstēn 9. wāllarā pee Platonēs Wēlshū krohga dīwi sīrģi nosagrt, kare malfas rātīs kīwēu aīshūgā eēhūgt; 1) dūh-lāns, 12 gaddus wezs ar leclahm krehpēhm īf krehfo wufft, bleffite peerē, īf krehfo zīflu plekētīs kapeītas leclumā, wāffakabjas pahri wēhfschēem baltas, wēhrtībā 100 rublu; 2) behrs sīrģs, 5 gaddus wezs ar glummu spālmū, māseem fārteem īf labbo wufft, peerē nesen noguhīs plekētīs, fēdulkas weerā māfs baltumīnāsch, mehrena anguma, 120 rublu wēhrtībā. Kas schōhs sag-tus sīrģus Krohna Wīrzawas pagāsta waldīschānai usrahdīs, dabuht 50 rubl. pateizības malfas. Nr. Wīrzawā, 10. Merz 1873.

Pag. wezj.: J. Aupmann.

Wīnesmīschā pee Jelgawas īsdohd leht īf nohmū 100 puhrowēetas mešča semmes, no kam tee kohlī jau nozīrtī, eefch dalkahm no 30 puhrowēetu lecluma. Klahīnātas sīnās īsdohd kas gruntskungs, kursch Jelgawā Rātīhnes eelā Nr. 3 dīhwo.

Arri teel turpat wehl 4 kalpi mekleti, kurrī us semmī grībb fāhht.

Jelgawā.

Līnu- un palkulu dījas, kā arri lohymōllas dījas preefch aūschānas un wīffadas sortēs wīllan-drahnu pahrdohd par to lehtāto

Hermannis Gottlieb,

appāfch kolonadeem, blāffam G. Seidehm.

Weena fainneēze, kas lungu un lau-schū ehdeenu proht tāfht, ar labbahm warādīschānahm, warr par Jurgeem gad-da deenestu dabuht, tamdeht javeetēzāhs pee laika Jūmprowmīschā pee Wāffas jeb Wīskalmīschā pee Jelgawā.

Kas aūus-bruhšīs eefch krohna Pēenawās mīschas, Dohschēes aprīnkt, īr no Jurgeem 1873 īf wairahf gabdeem īf arrendī dabūjans.

Pēenawās mīschas waldīschānā, 8. Janw. 1873.

Arrendatoris Baumann.

Zehju

īf Wāffawas lehzas-magāfīnās „Rīachta“, fīrma M. J. Kōreščīschēto, 1 rubl. 20 kap. līhdē 5 rubl. par mahjīnu, pēedāhwa Jelgawā, pā-leījas eelā Nr. 3.

J. Friedrichs.

Weens preefchītrahdātīs wāggare warr par Jurgeem weetu dabuht, tam-deht wāījag pee laika veetēfēes Jūmprowmīschā pee Wāffas jeb Wīskalmīschā pee Jelgawā.

Sauņu rangū,

kā arri smālkābs un rūpāhs klījas, warr dabuht pīrkt pee beekermēītera Tennīsfōhna Jelgawā, leelajā eelā prettīm Latw. bāsnīzai.

Krušas apdrohščinaschānas beedr. dīrekcijas īfluddīnāschana.

Pezh krusēmēes krušas apdrohščinaschānas beedribas līklumu § 30 teel zaur scho wīšēem sīnāms darīhts, ka 2. un 3. Merz f. g. noturēta generalpaulze īo apdrohščinaschānas eemalfu par 1872/73 īr nolīkht īf 2/3 prog. no tabs apdrohščīnātāhs summas.

Dīrekcija.

Manneem fundēem darru sīnānu, ka es no Jurgeem f. g. eefch īf Rīghu dīhwoht, tadeht luhdsu, kas wehl krahns podus grībb few eegāhdāht, lai to darru vee laika. Nr. Wīrzawas wezjā jelta krohga, 18. Merz 1873.

Jahne Wweneck.

Zaur scho wīšēem sīnānu darru, ka esmu kattofu eelā krehdermēītera Marlusfōhna nam-mā, woltzejas Nr. 13, atflehgu kalfschāns fūehdī eerītejtīs, kur wīffadus pee atflehgu tāf-schānas amata pēederrīgus darbus pretī nemmu. Jāunektī, kas scho amatu grībb mahjītees, tohy pēeremēti

A. Balbian,
atflehgu kallejs.

Krohseeneēem tohy sīnāms darīhts, ka Jūmprowmīschā pee Wāffas wehl par to pāschū lehtō jēnu pēhrnāts lab-bāls brandwīnūs līhdē nahfōscham gad-dam tohy pahrdohht.

Ween- un dīwīlghu arklus, arlu gabbalus, kappu krusus un kēhdes, tāpat arri aīffalt jūmtu pappi kullīs un sīrīpās pēedāhwa

Liccop un beedris, Jelgawā.

Kantorīs atrohdahs pee parāhhplāfchā. Pēier-taga nammd.

Dīschleris Bātkowskys,
Jelgawā, fīrhwēr eelā Nr. 15,
mekle weenu mahjēklī.

Basnizas un skohlas sinnas.

Weens kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Nahditajs: Sinnaš.

Sinnaš.

Jelgawas Wahzu Triadibas basnizā no zeen. general-superintendent l. tappa par mahzitajeem eeswehtiti: 21. Febr. kandidats Steinfeldt l. preeksch Samites draudsi un 4. Merz Keel-Muzes prahwesta l. v. Maison jaunakais dehs, Julius — tehvam par palihga mahzitaju. R. S.—z.

Leepajas latweeschu luttera draudse irr pehrn, 1872. gaddā, dsimmuschi 247 behrni un eeswehtiti 89 jauneki. Lauhati irr 80 pahri un mirruschi 190 zilweki. — No scheem mirruscheem irr 3 sehni ohstā nosliskuschi; 1 zilweks no sudmaļu rittera famalts, 1 meitene nopluskusi. 1 wihrs no spikera behnira krisdams nosittees un 2 zilweki irr pee dselles zella nelaimē krittuschi. Preeksch simts gaddeem, 1772. gaddā, irr schi paschā Leepajas latweeschu draudse, kā basnizas rukti israhda, dsimmuschi: 83, eeswehtiti 58 jauneki, laulati tik 12 pahri un mirruschi 58 zilweki. Irr gan leela starpiba starp schi un ta laika latweeschu draudses leelumū. E. F. S.

Behrnawā irr jauna skohla zelta, kō irr dibbinajis adwokata kungs Fochmann, dsimmis Behrnawā un mirris 1830. g. Wahzsemme. Zaur testamenti wiasch bij atwehlejis 50 tuhst. rubl. f., lai no teem taptu iggaunu skohla cetaisita. Ta nauda bij ar tahdu sinnu nolikta, ka tahs intresses lai peeder libds muhscha beigahm nelaika mahsai. Ta nu irr preeksch 3 gaddeem mirrusi un jau scho 8. Janwar warreja usfahkt ar jaunu skohlu, kurrā irr jau taggad pee 60 skohlas behrnu.

Par **Iggaunu** semmes laufskohlas buhschanu raksta Behterb. awise tā: Iggaunu semme isg. gaddā bijuschas 444 laufskohlas ar kahdeem 30 tuhst. skohlas behrnu, tas irr 10 prozentes no wissu eedsihwotaju skaita. Kad wissu Kreewu walsti usluhko, tad tik weenweenigi Baltijas gubernās atrohd tik daudj skohlas behrnu. Gan semneeki ne-essohkt nezil turriigi, gan arri muischneeki te ne-essohkt nezil bagati, tomehr muischneeki, mahzitaji un walstis ruhpiigi par to gahdajuschi, ka jau taggad wissa guberna kā ar tihllu no skohlahm apklahta. Tahs laufskohlas nekalojoht wis us pahrwahzinashanu, to warroht jau no tam redseht, ka pee wissas wahzu kundsisbas zaur scheem 600 gaddeem laudis kā iggauni bijuschi, tā palikkuschi. Un ja arri zaur skohlahm daudsmas pahrwahzinashana noteekoht, tad atkal arri tas jafalkoht, ka Kreewusemmei taggad wehl pateesi truhksoht leetas, kas to pretti usswerr. Gudriba patti us to skubbinajoht,

neprettotees tam, kas irr labs, un kurra weetā schin briedim nau kō labbaku weetā likt.

Behterburga. No skohlu ministerijas tapschoht 1873. gaddā ar semstibu un pilsehtu peepalihdsibu no jauna zeltas 17 realskohlas.

— Behterburgas aprinka luttern mahzitaji, pehz skaita kahdi 50, noturrejuschi sawu sinodi no 6—9. Februar. Starp tahm leetahm, kas tur runnās nemtas, peeminnam te tik weenu jautashanu: „Kā saderr kohpā basnizas draudse ar nowadda draudsi pehz teem jauneem likkumeem?“ Schi leeta wissupirms irr no swarra pee Ingrijas lauku draudsehm, bet ta patti leeta irr arri swarriga preeksch zittahm luttern kolonijahm Kreewusemmē. Zaur to jauno semneeku likkumu eeweschanu irr blakkam ar libdschinnigo basnizas draudsi raddusees ohtra draudse, kō istaisa wissa ta nowaddu kohpiba laizigās buhschanās. Schai jaunai draudses buhschanai irr daschas rektes peeschirtas, kas libds schin peekritta tai basnizas draudsei; tā wissas tahs darishanas un darbi preeksch basnizahm un skohlahm. Bet ta basnizdraudse nau wis arweenu ta patti kā ta nowaddu draudse; — daschi nowaddi warr peeweenoti buht pee nowaddeem, kam sawa zitta basniza un skohlas, kā tur lai panahkt, ka us wissahm pussehm lai fahrtigi un pareisi wiss noteek, lai basnizdraudses buhschana nezeesch. Schinni leetā tappa no sinodes komissione eezelta, kas lai isstrahda statutes par to kohpu buhschanu starp basnizdraudsehm un semneeku draudsehm, kō warretu likt nahkoshai sinodei preekschā un tad deht apstiprinashanas zelt augstakahm teefahm preekschā.

No Wiknas. Jau 1868. g. tappa ta leeta usnemta, kā warretu laufskohlmeisteru weetahm drohschaku, pilnigaku pahrtikshchanu peegahdaht zaur to, ka skohlahm tohp sawi semmes gabbali peeschirti. Taggad nu dsird, ka schi leeta essohkt Wiknas gener. gubernatora preekschā; essohkt nodohmā nemts pa 24 deffetines peedalliht pee skohlas; schihs semmes warroht nemt is ne-eemehritahm pagasta semmehm, woj krohna gabbaleem, waj arri platscheem, kō dsimtkungi dahwinajuschi. S.

No Blankensfeltes warram pasneegt patihkamas sinnas par turrenes dsihwes daschadu jaukumu un wissi schee augli kā redsams pa leelai dallai essohkt atlehtuschi no skohlas gaismas, kas Blankensfeldneeku widdū ruhpiigi tohp kohpta. Kā us winnu pagasta teefas un skohlas namma durwihm selta bohkstabōs lassams „Gaisma un taisniba lai walda muhsu pagastā!“ tā arri preeks to redseht un peedsihwohkt. Sem ta weena pajumta pagasts

ne ween fawedd fawus mafinohs pee garra attihstifchanas un prahta gaismoschanas, te ne ween spreesch teefu un taifnibu Reijara fihmes preefshâ, bet B. pagastis kâ arri apfahrtejee te fwehtdeenâs un fwehtlôs farohnahs un kâ weena Kristus draudse fawas firdis ta debbes Tehwa preefshâ atnes ar pateizibahm, peeluhgfschanahm. B. pagastis irr no fawas firspheles basnizas Mieshamuischâ lihds 3 juhdses atstattu un tadeht daudseem, kam sirga nau un kas wezzi un wahji, grubti atsneedsams. Tâ tad zeen. mahzitajs irr atwehlejis, ka fohlmeisteris te fohl-las nammâ fwehtâs deenâs fanahkufchohs ar Deewa wahrdeem meelo. Salaffahs te labs pulks kauschu, arri Wilzeneeki un daudsi no Leischeem. Gar Kursenmes roh-beschahm Leischôs dshmo daudf lutteru; turrenes mahzi-tajam Diston lungam irr 4 basnizas (Schaggare, Utsich-lôs, Schaulôs un Jahnischke) un nahkâhs grubti to lohti iskaifitu draudsi apfobht. Tâ tad nu apfahrtejee lutteri arri no Leischmallas labpraht nahf uf Blankenfeltes ffolhlu Deewa wahrdu klaufitees un mahzitees. Behz pabeigtas deewakalposchanas paleek wiffi wehl kahdu stundinu lohpâ meldijas pehz Punschela mahzidamees. Zeen. mahzitajs pats mihfi usnehmees wairahl reises par gaddu us turreni atbraukt, Deewa wahrdu fluddinaht, wezzeem un wah-jeem fw. meelastu pasneegt un ja gaddahs, arri pahrus falaulahf un behrninus fristihf. Zaur fohlmeistera un tâpat pagasta wezzala un preefshneeku firdigu ruhpescha-nohs — tee paschi dewa dahwanas un pa pagastu ap-fahrt braukdami falassija mihlestibas dahwanas, pee kur-rahm mihfu dallibu nehma wiffi, no pat pirtneekem lihds pat pilleneekem, leelkungs von Gahu weens pats dewa 25 rubl. — trihs nedetu laika bij 110 rubli famesti un nopirka par fcho naudu 1871. g. Mihgâ jaunâs ehrgelites „harmonium“ ar 3 registereem un lohti patihkamu flau-nu, tâ ka nu bij jaunâs preeks pee wiffas deewakalposcha-nas fwehtdeenâs un tâpat arri ffolhlas behrneem ikdeenâs jauna pamuddinafchana rihtôs un wakkarôs atnesf fawus firds uppurus tam debbes Tehwam. Kad nu arri tas pasaulê newarr zittadi buht un arri pee mums pa dallai bij, ka tee kas bij dewufchi 1 waj 3 rubli un no musika fo pratta, bij ittin preezigi par schim pateesi labbahm ehrgelitem, turprettim daschi, kas tik 1 waj 3 kap. jeb arri it nemas nebij dewufchi. buhtu prastiuschees par fawu dahwanu daudf leelakas ehrgelites ne kâ paschâ Mieshamuischas basnizâ; tomehr warram fozziht, daudf mums tahdu nebij. Fohlmeisterim Schumann lungam, furra wahrds mums te par wiffu wiana amata weschanu gohdam japeeminn, nu irr wehl 3 wehleschanahs, furru peepildifchana arri jau stahw puszellâ. 1) Behz lantfahr-tehm no wiffahm 5 pasauls dallahm ar glohbu un plani-glohbu. 2) Preefsh nabagu ffolhlas behrneem tahseles un ffolhlas grahmatas, kas kâ inventars lai pastahw. 3) Behz lassamu grahmatu bibliotekas. Uf schim lee-tahm tad tohp dahwanas krahtas un gibbetu to jou

schinnt 1873 g. isgahdaht. Urri ta uppura nauda, kas fwehtdeenâs pee deewakalposchanas ffolhlas nammâ ee-nahf, tohp uf tam krahta. Weena jaunkundse G. U. irr patti ar fawu rohku fagattawojusi un dahwinajusi glihtu, dahrgu uppura malku. Barr preezatees par to dallibu, kahdu firdigi nemm pee tahdahm leetahm wiffi pagasta lohzeeki no faweem teizameem waddoneem uf to pamuddinati. Kad ffolhlas nammu usluhko, tad redf ruh-piga namma tehwa darbu, jau no ahrenes, nams irr puschtohts ar daschadeem kohkeem un jaukâhm pukkeh-m un eefshâ atkal skann derrigas kreetnas mahzibas tam behrnu pulkam, kas tur lohpâ. Irr pahri par 100 ffolhlas behrnu. Tahs ffolhlas mahzibas, kas te tohp dohtas irr: katkismis, bihbeles stahsti, reformazijas stahsti, pasaules stahsti, stahsti par Kursenmi, dabbas apraktifchana, geografija, rehkinafchana, fihmeschana, rakstifchana, wallodas mahzibas pa latwiffi, wahzifki un freemiffi, meldijas pehz Punschela un tautas dseef-minas uf wairahl balfeem u. t. pr. Waffarâ tohp sehni pa brihwstundahm pee lauka un dahrsu darba pecturreti; ne ween uf to tohp stattihts, ka wiffi labbi dsennahs mahzibas, bet wiffa winnu weschanahs un aplohpfscha-nahs tohp stipri turreta: wiffem wajjaga flaidri gehrb-teem buht un uf to tihrafo westees arri pee fawas mee-fas. Kaschkainu behrnu tur neredsehs wis. Kad ehdeena laiks, tad wiffi ehd uf reisi; nummuru pehz nummura eet pee leela maies flapja, kas ehdamâ istabâ stahw un fawu maifi panehmis un few preefshâ noliz-zees gaida, kamehr wiffi fawas kullites atnesfufchi, tad fohlmeisteris ihfus ehdamus pahtarus noturr un tad wiffi ehd. Tâpat atkal, kad pa-ehduschi, tam dewejam par wiffahm labbahm dahwanahm pateizahs, fawas kul-lites (skappi paglabba, nodferrahs un mundri dohdahs pee darba. Fohlmeisteris deht flaidribas un kahrtibas irr eeriktejis: weenu usraugu (prihmu) kam brihwstundâs uf to jaluhko, ka stary ffolhleneem nerohdahs lehrums un netikkumi; katram benkim ffolhâ irr faws usraugs; tad wehl irr usraugs par flohtahm; uhdens usraugs, kam jassin, ka uhdens traufâ netrühst flaidra uhdens; weens ugguns usraugs, kam lampas un fwezzes laika ja-aifde-dsina un atkal ja-isdsehsch; maies usraugs, kas skappi atslehds un aifflehds; guhamu drahn ufraugs, ka tahs pa kahjahm nemehtajahs un ka zeppures, mehteki, kaschoki pee wadscheem usfahrri u. t. pr. Kad sehni ffolh-las istabu isflauzijufchi, tad atkal meitenes putteklus no-flauka no mahzibas krehfla, galdeem un lohgeem. — Reweenam prezzes schihdam naw brihw eet ffolhlas istabâ un ar behrneem andeletees. Fohlmeisteris pats wiffas ffolhlas wajjadfibas leek no pilsehta pahrwest un tad behr-neem isdalla.

Isghajufchu ohtru seemas fwehtku wakkarâ ffolhlas nammâ bij seemas fwehtku eglite ar daschadahm fwehtku dahwanahm preefsh ffolhlas behrneem par tschaklu dsih-

fchanohs. Bij dahwanas us to famestas, fa warreja fchih's dahwanas pasneegt. Pehz noturreta ekfama dahwanas tappa isdallitas. Skohlotaj's dauds laimes wehledams faweem waldneekem un wiffai draudsei nobeidsa mihtu waklaru ar to dseefmu „Swehti Kungs un fargi!“ Blankenselte irr dsimta muishu, kas peederr baronam von Hahn. Saimneeki fawas mahjas irr par dsimtahm pirkufchi. Gandrihs it wisseem irr labbas grunts semmes, bet irr arri labbi dahrgi jamakfa. Saimneeku pawiffam irr 31; pa leelakai dalkai labbi pahrtikufchi un dasch arri bagahs fauzams. Saimneeki ka faimneezes irr pa leelakai dalkai labbi skohloti un wedd jauku, fapratigiu dsihwi; mahju dsihwe irr gohdiga, behrni tohp tikufchi skohlâ raiditi; kalpi, kas daschi arri it labbi eedfihwojufchees, dsihwo wiffa faderribâ. Un ja fur kahds wehja wanagelis pulkâ atgaddahs, tad tohp no ta labba garra, kas wiffa nowadda walda, pahrwaldifchanâ nemts un waj grihb waj negrihb labbâ zellâ greefts. Iâ tad warram preezigi pateikt Deewam un wisseem teem, kurru ruhpiga darbofchanahs audse tohs jaukus augtus, kas par gohdu Deewam, par gohdu zilwekeem.

J. F.

Strasde pehrnaja gadda ap Mahrtineem jauna pagasta skohla eezelta. Strasdes zeen. dsimtkungs von Zircks par fawu naudu lizzis skohlu taifht, ta ka pagastam ne leezineeki nau bijufchi jakufhta. Skohlas nams glihti taifhts un ar wajadfigahm skohlas leetahm apgahdahts. Arri skohlmeisteru zeen. kungs pats no sewim lohnejoht. Teescham leels gohds un firfniga pateiziba tahdam kungam! Arri Kufschu pagasta nahkofcha waffara jaunu skohlas nammu taifhts. Namma grunts jau ruddeni istrakta, semme preeksch skohlmeistera lauteem eerahdita un wajadfigahs buhwmaterials peewests. Iâ-pat arri, ka dsirdam, grihb Midsirres zeen. dsimtkungs von Kostull preeksch fawa pagasta jaunu skohlas nammu zelt. Ir preeku warram to sinu doht, ka arri muhsu pussê ar skohlmeisteru konferenzem labbi us preekschu gahjis. Dauds mahzitaju irr preeksch seemas skohlas fahfchanas fawus skohlmeisterus pee few aizinajufchi, ar teem par skohlas leetahm aprunnadamees. Talsu apgabala skohlmeisteri irr ohtru konferenzi tai 28. Dezember Laidse noturrejufchi, apspreesdami par konferenzes cerikti, par konferenzes biblioteki un ka ta buhtu zellama, par skohlmeisteru awisem un par daschahm zittahm leetahm. Apnehmufchees us nahkamu konferenzi, kas Aprita beigâs buhs Stendê, turreht prohwe's mahzibas par karkifmu, bibbeles stahsteem un zittahm skohlas mahzibahm. Zitti atkal apsohlijufchees ar raksteem isskaidroht, ka buhtu pasaules stahsti pagasta skohlâs mahzami.

No Semmites. Tai 25. Febr. muhsu mihohts mahz. Konrad August Suckau pee mums fawu beidsamo spreddiki fazzidams no fawas draudses schlihras. No wezzuma un meefas wahjibas peekuffis, pats no fawa amata atkaphahs, behdadamees, ka nespehjoht draudsi

wairs ta kohyt, ka to wajadsetu un grihbetu. Mihslestibas rohkas bij preeksch fchih's deenas fawam gannam par gohdu un pateizibu basnizu ar skuiju mihjumeem isgresnojufchas un ar swezzehm fawu Deewa nammu apgaismojufchas. Us altara, stary pihlareem, bij tee wahrdi lassami: „Das Kungs lai swehti tanu aiseefchannu.“ Kad nu mahzitaj's draudsei labbas deenas bij atbewis, tad atkal dseedataji draudses wahrda zaur ihpafchu dseefminu fawam gannam pateizibu issazzija par wiffu mihslestibu un ustizzibu, ko tai tik bagatigi parahdijis. Wehl leelâ luhdsamâ deenâ mahzitajam prohjam eijoht, draudses lohzekti lihds ar dseedatajeem us mahzitaja muishu steidsahs „Labbu deenu, meeru, wesselibu“ fawam mihtam tehnam us winna zellu wehleht. Mihtais gans ar fagraustu sirdi pateizahs arri par fcho mihslestibu. Pamahzidams, luhgdams un fwehdidams winsch tad no mums atwaddijahs. Muhsu mahzitaj's pawiffam 35 gaddus ta Kunga wihta kalnâ strahdajis: 2 gaddus par mahzitaja palihgu Mahlpilli, 13 gaddus par mahzitaju Dohles draudse pee Mihtgas un 20 gaddus pee mums Semmitê.

Kas muhsu mihtsch mahzitais pee mums bijis, to gan nespehjam wiffu isteikt, bet no firds pilnibas muttei jarunna. No meefas spehka bij wahjich un turklaht no paschahm jaunahm deenahm ar daschadahm kaitehm faifhts. Balfs nebij gaisch un flannihgs, bet firds jo ustizziga un ruhpiga. Tai wahja meefas graustina mahjoja tas Deewa spehks, kas jo gaischi spihdeja behrnifchigâ tizzibâ un mihslestibâ, ustizzibâ un pasemmibâ, pazeetibâ un laipnibâ. Winsch bij no Deewa ar garra dahwanahm bagatigi pufchkohts, dsikli mahzihts neween Deewa wahrds, bet arri zittâs sinnafchanâs un gudribâs. Preeks bij klauftees, zil jauki un skaidri winsch sinnaja par dauds un daschadahm leetahm stahstih. Sawai draudsei winsch bij ihstems gans, winsch newedda pee tahm zaurahm akfahm tahs pasaules un zilweku gudribas, bet pee ta dsihwa uhdens awota, to skaidru un pateefigu Deewa wahrdu mahzidams. Sawu amatu winsch jo ruhpigi kohpa. No basniz. un draudses darbeem arri tad ne-atrahwahs, kad daschu reis stipri ween bij sawahrdsis. Katru gaddu par fawu draudsi mahju no mahjas apfahrt brauzâ behrnus pahrklaufidams un draudses lohzeklus apmekledams. Katrâ brihdi winsch steidsahs flimneekem un mirrejeem to swehtu meelastu pasneegt. Schehliga bij winna firds un dewiga winna rohka. Sawâ namnâ fahles turredams, winsch tahs flimmajeem gan tuwumâ gan tahlumâ bes nekahdas makfas pasneedsa. Iâpat arri zil spehdams winsch no fawas knappas pahrtifchannas nabadsineem palihdseja un kad gruhds gaddos dauds palihdsibu luhdsahs un winnam pascham arri dikti mas bij pee rohkas, arri tad winna schehliga firds newarreja ne weenu no fewis tufschâ atraidih. „Ja juhs nepahrwefschatees un netohpat ka tee behrni, tad juhs debbesu

walstibâ nenahfat," s'chee wahrdi arri us muhsu dweh-feles gannu sihmejahs. Sawâ firmâ wezzumâ winnam wehl ar weenu labba behrna dabba un prahts. Lai gan no besdeewigeem zilwekeem daudsfahrtigi peewilti un peefrahpts, tomehr winna behrnischligâ firidi ta mihlestiba mahjoja, kas wissu tizz, kas wissu panes, kas no katra wissu labbu dohma, katra aibildina un wissas leetas par labbu greesch.

Winfch bij arri ihstems krusa nessejs, kas ne ween fawas paschas meefas wahjibas fluffâ prahtâ zeeta, bet arri fawas zeenmahtes grubtu flimmibu ar Deewam padewigu firidi nessa. Nepagahja pee winna ne weena deena bes schahdas jeb tahdas kaites. Galwas fahpes, fleppus, aknu flimmiba, zauris meegs winnu allasch mohzija. Wisgrubtakâ zihnischanâ winfch jo zeeti pee ta Kunga peeglaudahs ar weztehwu Jehkaba fazzidams: „Es tewi nepalaidischi, ja tu manni neswehti.“ Un tâ tad arri winnu tas Kungs schinni behdu un pahrbau-dischanas ffohlâ bij jo derrigu darrijis, lai warretu no winna rohlahm tahs schelastibas dahwanas bagatigi fanemt. Sawai saimei winfch nebij lungs, bet tehws un apgahdneeks. Kas pee winna peestahja, tee ilguš gaddus tur nodsihwoja. Saweem amata beedreem, it ihpaschi teem mahzitajeem, ar lo us fapulzehm kophâ gahjajs, bij mihlsch draugs, apfahrtejeem kaiminu lungeem patihkams weefis.

Sirmais tehws aigahja us fawa snohta muishu Zannopoli, pee Jehkabsstattes, tur fawas wezzuma deenas fluffâ meerâ nodsihwoht. Wehlamees no wissas firds, lai Deews to winnam peeschkirtu. Par jaunu mahzitaju irr iswehlehts un apstiprinahs Edmund Steinfeldt lungs, Lub-Gseres ffohlmeistera dehl, kas 21. Janwar s'chee prohweš spreddiki fazzija un tai 18. Merz par mahzitaju tappa eewešs.

No Durbes. Durbes Wahzu un Latweeschu draudse 31. Janwar sawâ pehrn wassar usklohtâ basuzâ no-swehtija missiones swehtkus, us kurreem leels pulks kauschu bij fapulzejees. Gaddijahs, ka 30. Janwar jaunam mahzitajam Ludwig Katterfeld, kas lihds schim par palihgu pee Jelgawas zeen. wahzu rihta mahzitaja Neander bij bijis, tehwa nammâ kahsas bij, us ko zitti zeen. mahzitaji bij fanahkufchi, prohti: no Jelgawas tee zeen. mahzitaji Schulz un Seesemann, no Kuldigas wahzu zeen. mahzitajs Maeder. Arri zeen. Gurland mahzitaju gaidija, bet flimmibas dehl nebij warrejis pee mums buht. Tahdeem garra spehkeem kophâ effoht, tad nu arri tai jo jauki isdewahs, ko jau preeksch 3 nedetu laika mums sinnaht dewa un muhsu draudsei ta mihlestiba tappa rahdita un missiones swehtki isrihkoti.

Wahzu Deewakalposchana fahkabs pulkst. 10. Pehz nodseedatas dseefmas Seesemann mahzitajs nahza preeksch

altara un noturreja kolektes un luhgfschanu, kas ihpaschi us sw. missiones darbu sihmejahs. Draudse dseedaja atkal dseefmu un tad kahpa kanzelâ jaunais zeen. Katterfeld mahzitajs. Wispirms noschehloja, ka Gurland mahzitajs newarrejis s'chee buht, un tad turreja missiones spreddiki par Jes. 42, 10. Dseedait tam Kungam weenu jaunu dseefmu.

Pehz tam zeen. Maeder mahzitajs it ihpaschi pee teem wahrdeem „Lai nahk tawa walstiba“ turredamees dewa paschas sinnas par Leipzigas missiones beedribu un winnas darbu un puhlinu Riht-Indija; par missiones ffohlu Leipzija; par tam, ka Leipzigas missiones beedriba us paganu semmehm missionarus suhta, kas jau daschu labbu muhsu tizzibas draudsti dibbinajufchi. Sinnoja arri par tam, ka preeksch schihs missiones dahwanas famett un it ihpaschi Leipzigas beedribai suhta un ka ir Durbes draudse pagahjufchâ gaddâ missionei par labbu 7 rubli uppurejust. Luhda wehl Deewu, lai Winfch s'cho swehtu missiones darbu gribbetu swehtigt un eeksch mums pamudinahst mihlestibas garru, ka mehš labpraht fawas dahwanas pasneedsam un bes mitteschanas luhdsam: „Lai nahk tawa walstiba.“ Draudse nu wehl dseefmu dseedaja, Seesemann mahzitajs noturreja liturgiju un draudsi ar swehtischanas wahrdeem atlaida.

Nu fapulzejahs Latweeschu draudse. Deewakalposchana eefahkabs ar to 723 dseefmu: „Dohd, swehtais Gars, ka tizzigi.“ Pehz nodseedatas dseefmas Jelgawas zeen. mahzitajs Schulz turreja liturgiju, nolassija lekziona wahrduš un kophâ ar wissu draudsi apleezinaja sw. tizzibu. Kad nu atkal wissa draudse kophâ bij dseedajusi 735. dseefmu: „Gaisma, kas no debbes aufe“, tad Schulz mahzitajs kahpa kanzelâ un teiza spreddiki par Neem. 13, 8. Runnaja par Zuhdu missioni, it ihpaschi par Zuhdu missioni muhsu Baltija. Wahrdi bij swarrigi un wisseem lohti pee firds kehrahš. Schulz mahzitaja spreddikis pee mums ilgi mihlâ peeminâ paliks un zerru, ka tee us Durbes Latweeschu draudsi runnati wahrdi ne-atgreesifees tufschî atpakkal. Pehz pabeigta spreddika wissa draudse dseedaja 741. dseefmas 3. pantu. Pehz tam wehl Schulz mahzitajs turreja sirfnigu Deewa peesaukschanu un pawehleja s'cho draudsi lihds ar winnas ganneem Deewa fargaschanai. Atkal draudse dseedaja 737. dseefmu: „Paleez ar schelastibu.“ Tad nu wehl Schulz mahzitajs basuzas luhgfschanas un liturgiju noturrejis ar swehtischanas wahrdeem atlaida. Schi deenina bij muhsu draudsei ihsta preeka deena un schihramees ar to wehlefschanohs, lai schahdu jauku swehtku deeninu Deews mums wehl daudfreiš liktu peedsihwoht. Deews lai tohs mihlus mahzitajus, kas nau puhlinu taupijufchi muhsu swehtkus garrigi pufschloht, — s'cheit laizigi un tur muhschigi — bagatigi swehti! N. B.

Latw. Awischi apgahdatajs: J. W. Sakranowicz.

No zensures atwehlehts. Rihtgâ, 15. Merz 1873.

Drukahis pee J. B. Steffenhagen un dehl.